

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIATA LIBERTATEI BRAȘOV
 Telefon 226
 Abonament anual 360 lei
 Pentru stenogramă 800 lei
 Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1888 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin sine însuși, ceteșene, și pentru
 tine, la libertate, legalitate și cîste.

Lângă multele pericole, semne bune ...

Cele două săptămâni par-

mentare din urmă au pus în evidență încă odată inferioritatea situației guvernului față de opoziție.

Partidul național, în special, a dominat situația erăndând încă odată superioritatea sa morală și politică.

Manifestația politică din Cameră de Sâmbăta trecută după expozeul d-lui V. Brătianu, care a fost redus la proporțiile lui reale, adică ale unui act de politică fără nici un orizont — ca și execuția de Joi, prin răspunsul d-lui Victor Moldovan, au completat acțiunea coordonată împotriva regimului abuziv și ilegal, sub directa conducere a luptei de către Partidul național.

De trei ani și mai bine asistăm la desfășurarea unui erșor de mijloace bizantinizante din partea guvernului, în vacanța acleiașii parlamentarilor săi numiți. Opoziția a suportat atacurile odioaselor calomnii, — rezultatul unei nebunii politice, unei degenerări a simțului politic — și a invins, fiindcă nici odată n'a răspuns decât prin adevăr și fapte susținute pe bază reală.

Astăzi ori-ce calomnie, ori-ce infamie debătă de pe banca ministeriei cade ca un măr putred, fără să impresioneze pe nimeni, fiindcă totă lumea s'a convins că regimul Brătianu uzează de infamie pentru a-și scuza crimile sale. Cunoscute sunt metodele și întreaga acțiune de guvern a regimului, astfel că nu ne mai perdem vremea ca să le combatem. Cei care nici astăzi n'au înțeles spiritul conducerii ai guvernului și opoziției sunt orbi și surzi și deci n'avem de ce le zibera adevărul în urechi și nici a le prezenta icoana reală a situației.

Astăzi lupta se dă pentru a impiedica stenograma de-a crede că un popor întreg pălmuit sărbă crimile acestui regim și pentru a-i arăta că țara nu se poate confunda cu regimul fricator ezi la guvern. Este aceasta absolut necesar, fiindcă or fi iremediabil răul provocat de guvernarea de astăzi prin compromiterea cu totul a încrederei stenogramă.

Am spus că toți cei cari au o pricină sumară a situațiilor dela noi și rostul aprișei lugie care se duce de către Partidul național împotriva regimului. Dar dacă ar cunoaște adâncimea pericolelor ce decurg dintr-o politică ce n'are alt scop de căt ocrotirea și instările unui partid politic, dacă s'ar și îngrigorările grave ce au aceia dintr-o bărbătii de stat ai noștri cari cunosc și pericolele și au dovezile regresului amenințător ce le însoțesc — atunci să produce o adevărată revoltă în popor.

Datoria Partidului național este să impiedice progresul răului, să stăvilească puhoiul ce amenință însăși siguranța vieții statului. El duce luptă publică în Parlament și în afara de el —

și face acțiune strânsă prin mijloacele civilizate de căr se servește ca să opreasă dezagregarea ce este astăzi alimențată de un regim fără pereche compromis, abuziv și criminal. Opinia publică a judei urmează Partidul național. Cea din stenogramă îl respectă. Este ceea-ce am urmărit de altfel — fiindcă nu prin opoziție sterile și duse la infinit se poate crea o stare legală și de evoluție spre idealul urmărit.

V. St. I.

Proclamarea fuziunii la Craiova

Membrii comitetului partidului național și național și al poporului din Craiova, au proclamat oficial fuziunea. Președintele organizației a fost ales d-l I. Vrăbescu, fostul președinte al organizației partidului naționalist, iar d-nul Nicolae Murgășeanu, fostul președinte al comitetului partidului național, a fost ales președinte al clubului.

D-nii Gr. Filipescu și Argeșanu, președinți de onoare al celor două organizații au fost proclamați membrii de onoare ai nouului partid.

La 22 Februarie vor fi convocate delegațiile județene, ca să li se aducă la cunoștință actual fuziunii și să ratifice și ele această unire.

Reîntîlnarea bacalaureatului

In Cameră s'a început discuția proiectului reîntîlnirii examenului de bacalaureat, care e combătut de opoziție. Deputații minoritari Kräuter și Roth, luând cuvântul în ședința de alătăuri, au susținut că proiectul prezentat constituie o armă politică contra libertății culturale a minorităților și că e un fel de „număr clausus” deghizat.

Punctul de vedere al P. N. R.

D-l Dr. Lupu consideră proiectul imposibil și din punct de vedere pedagogic.

Prin impunerea obligației pentru elevi de a da examenele în alte regiuni decât acelea în care au trăit și au urmat cursurile școlare, se pun în imposibilitate copiii tăranilor și a tuturor celor săraci de a-și mai continua învățătura. Măsura examenului e o măsură polițistă, care demoralizează sufletele elevilor. Au încercat și ungurii să facă uz de această măsură, dar ea n'a dat roadele așteptate.

Dacă d-l ministrul al instrucției publice urmărea o îmbunătățire a învățământului trebuie să înceapă dela profesori și nu dela elevi. Orice măsuri de control devin iluzorii din moment ce membrul corpului didactic vor fi înțuji în actuala stare de salarizare, care nu le permite putința de a-și desăvârși pregătirea culturală.

Proiectul fiind nestudiat și nepus în concordanță cu necesitățile și posibilitățile prezentului, nu poate fi acceptat.

Solemnitatea investirei primului patriarh al Bisericii ortodoxe, Dr. Miron Cristea, va avea loc în ziua de 8 Martie.

Panamaua pașapoartelor

Răspunsul d-lui deputat V. Moldovan. O ședință furtunoasă.

servească împotriva interpellatorul. Aceste declarații se înforță împotriva d-lui general Văitoianu.

Lămurite pe deplin acuzațiile calomnioase ale d-lui general Văitoianu, d. Victor Moldovan pune în discuție activitatea desfășurată de d-l general Văitoianu pentru încurajarea emigrărilor, citează acțiile oficiale, între altele și un document al Comisiunii de emigrare, care demonstrează afirmațiile d-lui general Văitoianu că eră rămas numai două bluouri de emigrare, când în realitate funcționează și fazi 60.

Incheerea d-lui Victor Moldovan e precisă: Se solidarizează banca ministerială cu activitatea desfășurată de d. general Văitoianu?

D-l general Artur Văitoianu în răspunsul său să a văzut să se declare de la început că își asumă răspunderea personală în ceea ce Herberger precum și a tot ceea ce a făcut în ceea ce guvernul pașapoartelor. Dar d-l general Văitoianu a încercat să insinueze că fratele d-lui Victor Moldovan ar fi comis încorrelități. Somet să dea imediat explicații, și cum d-l general Văitoianu ezita, d-l Victor Moldovan îl spune: „Precizează imediat, altfel ești un calomniator ordinar și o canaliță“.

Nu descriem tumultul provocat de liberali, tumult urmat de o nouă suspendare a ședinței.

La redeschidere, d-l general Artur Văitoianu retrage cele spuse și d-l Moldovan retragește. Cum liberalii cereau că d-l Moldovan să fie trimis la comisia de disciplină, intervine d-l Vaida, care e trimis la „Budapesta de... marele patriot C. Alimănișteanu“ — cum a spus d-l dr. Lupu.

D-l Vaida răspunde:

— Ori care dintre văroastră măști trimite la Budapesta, mă lasă indiferent. Suntem aici, români aici. Noi ardelenii și eu care am prezintat M. Sale acțiuni n-am venit cu mâinile goale aici. Suntem cu rădăcini adânci în această țară. Oricăr de mult le-ar plăcea liberalilor „Ardealul fără ardeleni“ trebuie să se implice cu ardelenii. Această discuție provocată de liberali merită numai dispreț.

Opoziția ovoționează pe d-l Vaida, majoritatea huidușește. Ședința se suspendă din nou.

La redeschidere, d-l general Văitoianu se transformă în epărtătorul comandorului Pantazi și potrivit sistemului său încearcă să securizeze însinuare la adresa d-lui Vaida, care restabilește imediat, adevărul. D-l general Văitoianu încheie declarând încă odată că și asumă răspunderea în ceea ce guvernul pașapoartelor.

D-l M. Popovici, se urcă la tribuna. D-sa constată că d-l V. Moldovan a spulberat calomnia d-lui general A. Văitoianu și cere să se facă un act de justiție socială față de cei păgubiți,

Ingrijorarea liberală

Governu actual, — prin oficialul său, — a căutat nu numai odată să arate, că e nevoie să rămână încă la putere, pentru că în sănătatea opoziției nu s'a lăvit încă partidul sau o colaborare de partide care să prezinte garanția conducerii țării după ce partidul Brătienilor nu ar mai fi la cîrmă.

O grandomanie fără pereche! Ar și avut un partid de guvernămînt dreptul să susțină acest lucru, atunci că el ar fi fost chemat și pus în fruntea țării de dorința voinei și nevoile țării. Ori cele două-trei perechi de deputați pe care liberalii îl-au avut în Parlament înainte de venirea lor la putere, ca și furul unelor electorale, dovedesc pe deplin că actualul guvern sfidează țara într-o situație și afermăție de mai sus. Mai ales că roadele guvernării de peste trei ani de zile a acestui guvern nu au fost decât nemulțumire, mizerie și anarzie. Canalizate toate în făgădui unei continue scumpri și traful, care deschide cele mai logiștoare perspective de viitor.

Aceasta este aşadar opera, pe care liberalii se tem că nu o va

putea continua un alt guvern după plecarea lor dela cămă?

Piece atunci și ducă-se fără nici o grăjă!

Dar să stăm puțin în jurnalul acestel zile „Ingrigorări“ liberales.

Până când opoziția era divizată în atâta partide, din căte, și-așe că se compunea, toate acestea erau prea slab și nici unul din aceste partide nu avea — după liberali — cădere și garanția unei victorie guvernară. Fapt, care — vorba „Vitorului“ și a atâtător mulțimi liberali — „nelinige pe Brătieni și silea să se sacrifice pentru țară continuând să guverneze“.

Pentru ce?

Prea ușor de înțeles căci își zic liberali:

Decat un guvern tare și energetic, care ne trage în răspundere de actele și jafuri cărmurei noastre de până acum, mai bine un guvern de formă pe care să-l conducem tot noi din opoziție!

În acest adevăr se cuprinde tot rostul ingrijorăril Brătienilor față de viitorul guvern.

Își fac însă socoteala greșit, căci are România o vorbă:

De ceea-ce te temi, nu scapi!

ând cete în numele a peste 50 de deputați din opoziție următoarei propuneri, pe care o caracterizează ca un act de judecăție socială datorită neonorochitorilor, care suferă pe un mă trănicul de pașapoarte.

Propunerea d-lui Mihai Popovici.

"Având în vedere că legea de emigrare din 1907 cere este și azi în vigoare în Ardeal și Banat, în art. 2, 4, 6, 11, 13 și 15 dispune: că „nu pot emigră particularii care călătoresc gratuit sau cu anticiparea cheltuiellor, și nu se pot admite emigrări în ţinuturile periculoase pentru sănătate"; mai departe, că „concesiunile date societăților de emigrare trebuie să anunțe Parlamentului și că aceste societăți nu pot avea bănci și agenții care participă la beneficiul și nu le este permis să afișeze ori să publice anunțul de emigrare, că toți contraventii vor fi pedepsite cu închisoare până la trei ani și cu perderea drepturilor politice".

"Având în vedere că el este d-l ministrul Artur Văitoianu, că și d-l fost subsecretar de Stat, Richard Frenasovici, au declarat că au avut cunoștință de această lege și că, prin urmare, dispozițiunile contrarie ei au fost luate în mod voit de către domnile lor.

"Având în vedere că, în contracicere manifestă cu cerințele acestor legi, ministerul de Interne de sub conducerea d-lui Artur Văitoianu și a d-lui Richard Frenasovici a autorizat înșinătorii de numeroase agenții de emigrare, a aprobat confracie de transport de cetățeni români, în mod gratuit și în bună parte în ţinuturi periculoase pentru sănătatea lor, ce face numita lege și morală înțăr'că, că a îngăduit cea mai înținsă propagandă pentru emigrare pe cale de afise și de anunțuri, a autorizat funcționarea de agenții de emigrare cu drept de participare la beneficii și a eliberat pașapoarte, în mod ilegal și nereglementar, unui mare număr de persoane, deși și-au că acești oameni nu au și nu pot avea viza de intrare în țările de destinație.

"Având în vedere că cei emigranți, seduși de agenții de emigrare, care funcționează în mod ilegal, cu stirea și învoirea guvernului, seduși de perspectiva amăgiitoare a contractelor și permisiunilor de emigrare aprobată de asemenea în mod ilegal de ministerul de Interne și de pașapoartele eliberate în mod fraudulos de acest minister, au evitat pagube nemumărate.

"Având în vedere că preștițiul și spiritul de echitate al Statului român nu pot permite ca statul să fie distrus din cauza procedurilor ilegale ale unui departament al guvernului român.

"Având în vedere că Statul român este de drept răspunzător de daunele cauzate prin acțiile ilegale ale funcționariilor săi.

Pentru a preveni și a curma izvorul nemumăratelor procese, care se vor intinge statului din partea celor înșelați și păgubiți, procese, care în afară de condamnarea la daune vor compromite și mai mult prestigiul Statului român, putându-se dovedi în fața instanțelor judiciare, că s-au găsit miniștri, care, pentru interese meschine a celor din jurul lor, au incourajat exportul de oameni în disprejur vîței acestora, au stimulat ex-patrierea de cetățeni în contra legilor, a intereselor ţării și ale celor omăgiști.

Sub semnatul deputați facem următoarea propunere:

"Adunarea invită guvernul să constate cu cea mai mare urgență, pagubele reale suferite de țărani care desigur va avea succes mare,

care au primit pașapoarte eliberate în mod abusiv prin mijlocirea societății „Petrolul Național” și a celorlalte societăți de emigrare, care au funcționat din vină ministerului de interne și să le achite integral acele pagube din excedentele bugătare, înainte de a se judeca procesele intentate, sau de a fi săliți să ia calea judecăților".

(ss.) Mihai Popovici,
(ss.) N. Georgescu-Talcea.

*
Președintele, banca minoritară, majoritatea sunt în locuitoră. Nu știu ce să facă, ce să aducă în susțință. Se admite după discuții între minori că să se pună la vot urgență care se admete dar se cere și un vot.

Răzultatul scrutinului e următor: se respinge cu 120 voturi propunerea, voturile majorității și ale minorității care și-au votat încredere în el, 52 voturi ale opoziției sunt pentru admisie.

*
Guvernul îosă, și d-l Doga în special ținea să aibă o satisfacție reală, să capete o răzbunare pentru apăcerile sale, o consolare. S'a mobilizat deci comisia de disciplină să trimită un raport, și s'a cerut exclusarea pe 30 zile a d-lui V. Moldovan. În "șăpare" d-l dr. V. Moldovan spune:

Am dovedit că generalul Văitoianu e un criminal, un falsificator, adică că s'a făcut și de răs când a afirmat că Donești Moldovanu e vărul meu. Dionisie Moldovanu e văr cu Leonte Moldovanu, și în București și face avocatură cu C. Bucăgan, avocațanu. Afi fost complicit cu generalul Văitoianu la furtul de urme și pașapoarte, deci n-aveți autoritatea să mă judecați.

Opoziția a părăsit lucru. Majoritatea a votat apoi exclusarea d-lui V. Moldovanu pe timp de 30 zile.

Refuzul permisului port-armă unui locot.-colonel de rez.

D-l locot.-colonel de rezervă Mihai Popovici, stabilit în Brașov, a adresat eri d-lui prefect de județ o plangere din care reținem următoarele:

Stimate Domnule Prefect al Județului Brașov,

Subsemnatul am onoare a Vă comunică, că sunt locot.-colonel de rez., aparținător Corpului Jandarmeriei și că am pentru ca de mobilizare ordinul de destinație, unde mă chinădătorie.

Că astăz, sper că sunt om de încredere în Țara românească și nu un răzvrătit, sau bolșevic, sau comunist.

In această situație și cu gradul pe care îl om, am fost azi săpănat în susțință de un Prefect de Poliție și șef al Siguranței, când după un studiu a cererii mele de permis de port-armă de trei săptămâni de zile, a trebuit să constată că acest om, nu știu cu, sau fără, mare calificare, venit din vechiul regat, are susținut și obrazul să mi refuze permisul cerut.

Am fost la Poliție cam de 4-5 ori, iar azi după o șteptare de o întreagă oră cu tot felul de oameni, în loc de permis de port-armă, unul de posădare de armă, mi s-a arătat din partea d-lui Toma cu următoarele cuvinte: „D-le Colonel permisul, întărit, este semnat, dar trebuie să vă prezentați și la Siguranță Gen. a Statului, să îndrăbând telefonic, dacă vă pot da, sau nu, mi s-a răspuns, că ar trebui să mergeți și acolo, înțindând șeful a zis, că trebuie să vă cunoască!"

Natural, am renunțat la permis, săpănat ce factorii cei mai înalți în Stat îmi vor răspunde la astfel de jigniri.

Am întrebat pe d-l Toma, dacă din cauza vreunei taxe mi se refuză și purtarea pistolului, pe care o viață întreagă îl port la mine, nu pentru agresiuni, ci numai pentru legitimă spărare; dar mi-a răspuns cu: nu, nu știu din ce cauză.

Domnule Prefect al Județului, deși avocat, d-l azil factor po-

litic, pus și pentru interesele statului, Siguranței și a publicului, Vă rog să luăți la cunoștință, că eu în anul când ne era bolsevismul la usă, chiar între naște, eu am creat cu cățiva camarazi mai vechi Rgt. 89 și 105 inf. că și Partea Sedență 89, nu ca bolșevic, ci ca om de ordine, care sunt și oți și Vă rog să înaintați această scrisoare la Ministerul de Internă rugând să binevoiți a face, ca să fiu crujat de șicanele unor șefi, cari nu cred, că nu au nici în creier, nici în suflet, ce am eu ca ei să mă trateze pe mine locot.-colonel din corpul jandarmeriei, ca un element de suspecție și lipsit de încredere statului.

Aș vrea să știu, dacă toți minoritarii, cărora li s-a dat și li se vor mai da permise, vor merge la Siguranță, ca d-l șef să vă cunoască?

Oricum ar fi legea scrisă, dar interpretarea ei în acest mod este înaltoare, neomenească și neromânească.

Este o rugăciune, să fiu trăgănit 3 săptămâni cu cerere, cu studiu legal, să fiu făut să urcă treptele Poliției de mai multe ori, să-mi refuze un permis de armă dar mai mult, cănd suau trimis la șeful său general, ca să mă cunoască.

Sunt membru în sindicatul parțidului național, — dar suntem om de ordine și dinastic poate mai mult ca cel, cari mă supraveghiază și îi vă rog să fiu crujat de șicane și înțăpare, în județ, azi sub acuzațile d-stă.

Acest caz îl voi înainta spre interpellare în Parlament, ca să vadă țara, că legile, în ce mod plin de șicane, se interpretă să fie de la Lt.-colonel al armatei și judecător român legături, că și Majestatea Sale, ca să vadă, că ce creeră și suțete ni s-au trimis pe cap.

Ei, d-le Prefect, nu pot decât să vă fac responsabil și pe dumneavoastră, cărăcia și îi expăs, pentru că răbdarea mea este la astfel de concepții, pe sfărșite.

Ei am fost ofițer de front, probat pe front și să fie oricine, că eu, și desarmat, vol și să-mi spără onoarea și orice agresiune a cuiva.

Prințul vă rog deosebita mea atenție.

Brașov, la 20 Februarie 1925.

L.-colonel de rez.

ss. Mihai Popovici

Brașov, Săcal Iașului 31-33.

Sărmanii pensionari!

Umilire și desconsiderare este astăzi parte a pensionarilor români.

Prinim următoarele:

Proprietarul caselor (mobili) volează sub diverse preTEXTE și terțipari să mă luage din locuință, ce posed astăzi aici.

În vederea acestei imprejurări amenințătoare am cutreierat tot Brăovul spre a mă informa, că pentru o cameră modestă: ce chirie se pretinde? Mi s-a cerut pentru o cameră scundă, întunecată, îgrăsită, și fără mobilier, cu o lungime de 3 1/2 m. și o lățime de 2 1/2 m. lei 600-700 lunar, ceea ce mă întristă și deprință cu desăvârșire fiindcă, deși sunt un pensionar cu rang de locot.-colonel, totuși bănil mea de chirie ating lunar numai suma ridicată de Lei 80.

Apoi din curiozitate m-am dus la un proprietar, om bogat, și l-am întrebat că: în caz când cineva ar vo să se adăposteze, peste noapte, în grăjdul său de vite: în ce condiții îl-ar permite acest lucru?

Mi-a zis, că i-e să permit pe lângă o taxă de Lei 5, pentru scădere noapte. Această taxă dă lunar suma de Lei 150. Deci dacă a-șă fi osindăt de soartă, ca în suprafață necesitate, să-mi ia refugiu la un astfel de adăpost, au lăsat putea obține nici pe acesta având lunar numai 80 Lei bani de chirie.

Domnule Ministrul de finanțe Toți pensionarii cari trăiesc în mizerie, sunt de acord cu mine, că adece să vă rugăm: să prezentați odată protectul de lege asupra penziunilor, a cărei regulare și armonizare a devenit o chestiune ardentă. Ba chiar preșigul și renumele ţării reclamă imperios legiferarea urgență a acestei legi.

Un pensionar.

—
Pentru premiul Nobel a fost propus de Societatea norvegiană pentru pace ministrul de externe al Cehoslovaciei, Beneš.

Din public.

,Un bătaus“

D-le director!

Sub titlu de mal sus a apărut în preajma d-văstră ziar o declaratie, în care am fost stigmatizat de bătaus.

Adrevărul este următorul: Eu invalid de războliu, care îmi pierduse un picior și umbil sprinținit de două cărji, nu pot fi bătaus, iar o atare declaratie e o absurditate și o imposibilitate.

Duminică la 15 Februarie a fost închiriată sala locuinței mele pentru o nuntă, care avea să achite costul unor beuturi consumate și dela mine, costul sălii închiriate și muzica. Ajungând la achitare, unul dintre nuntășii Gheorghe Ardeleanu Grecu, Ioan Furnică șofer la firma Aronsohn și tovarășii lor Frigător și Badilou au intentat în contra mea un formal atac. Când fratele meu îmi achitase în prezența d-lui comisar Cristoloveanu suma de lei 200 pentru muzică, toată soțietatea nuntă veni asupra mea.

Ei având ordin ca să închid crășma la orele 11 nu din propria mea inițiativă, ci din ordinul autorității, a trebuit să stăng electrică și nu cu scopul de a ataca un singur om și mulțime ci ca să satisfac ordinului și să mă scap de societatea neplăcută a unor bătauși.

Atacul celui neputincios contra celor întregi și sănătoși ar fi fost o absurditate. Realitatea e: un atac contra existenței mele, a unui invalid de războliu, tată al patru copii întreținând și do nepoți orfani de războliu.

Cu distinsă stimă
Gheorghe Soțiu.

—
*) Pentru cele publicate sub această rubrică răspunde autorul.

Dela Sindicatul Național „Avram Iancu“ Brașov

INVITARE

Conform § 18 din statutul membrilor Sindicatului Național „Avram Iancu“ din Brașov sunt convocați la adunarea generală ordinară care se va juce Duminica la 1 Martie 1925 în Liceul de fete „Principesa Elena“ la orele 3 p. m. cu următoarea ordine de zi:

- Deschiderea Adunării generale;
- Raportul secretarului;
- Raportul cassarului;
- Raportul censorilor;
- Alegerea nouui Comitet;
- Eventuale propuneri.

La această adunare generală se invită toți membrii societății precum și înaintorii dela fabrică de orice branșă.

Comitetul.

De vanzare una casă cu

odă, parter local de prăvălie cu aranjamente complete, magazine, sură, grădină situată în Sărata centru, Dumineacă 22 Februarie ora 2 d. a. prin licitație publică.

Pretul de strigare 650,000 lei.

Vadu 10% din prețul de strigare. Informații la firma SCHNELL în Sărata ora 3 p. m. cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea Adunării generale;

2. Raportul secretarului;

3. Raportul cassarului;

4. Raportul censorilor;

5. Alegerea nouui Comitet;

6. Eventuale propuneri.

1—3 gr.

Un cămin al studentilor din Tara-Bârsii la Bucuresti

II.
S'a mai spus de către același intelectualo-proletariatofobi, că studiul universitar e un lux, căruia nu trebuie să se prezeze decât cel cu dare de mână. O a doua profundă eroare, ceci nu trebuie să se uite că acea depreciață pătură săracă a celor de jos, atunci când a fost ajutată, a dat cele mai impozante și mai puternice figuri ale vieții noastre politice și culturale, tocmai peșteră acolo însă și leagănul a tot ceea-ce e neprinăit sufletește și a entuziasmului față de tot ceea-ce e bun și românesc. N'avem decât să deschidem cartea de aur a istoriei neamului, ale cărei flacări pagină ne va convinge cu prisosinăță despre acesta.

Imi place însă să cred, că numărul celor care împărtășesc punctul de vedere al acestor intelectualioproletariatofibi e foarte redus, — dovedă tendința mereu crescândă din ultimul timp atât a statului cât și a particularilor de a fedrepta că mai mulți tineri români către învățământul superior.

Rând pe rând în diferite județe din Tara românească, dintre care în treacăt amintesc jud. Prahova, Ialomița, Brăila, Târgoviște, Constanța, Tulcea etc., ca concursul binevoitor al prefecturilor și primăriilor respective, prin mărinimia diferențelor instituțiilor culturale și financiare, căt și prin mărețele gesturi ale particușilor cu sentimente românești și cu dare de mână, s'au instituit pentru studenți din acele județe burse, s'au clădit căminuri și cantine studențești prin centrele universitare, făcând în felul acesta posibil accesul în templele sacre ale culturii a acestor fil setoți după învățătură, dar lipsiți de indispenzabile mijloace materiale.

Ca unul, care timp de mai bine de cinci ani am gustat din poezia dar mai ales din multe greutăți inerente vieții studențești, mă simt destul de competență și autorizat să facându-mă interpretul actualelor doleanțe ale colegilor studenți din Tara Bârsii, afători la universitatea din București, cu atât mai mult că în timpul celor doi ani călătorii am fost președinte, am avut ocazia să cunoasc personal și de aproape pe fiecare în parte.

Pentru justificarea acestor legitime doar eu și imi permit să

dau o sumară situație asupra condițiilor în care studentul sărac de azi face carte la București.

In ultimii ani, spre cîstea fără noastre, se constată o mare afluență de tineri către centrele universitare. Așa de pildă numai la facultatea juridică se înregistreză pe anul 1924/25 2000 noi inscriși, la cea de litere 1200, iar la cea de medicină 400. Înăuntrul unuia de bun augur pentru tara noastră, acest surplus de 3600 studenți înregistrat numai la trei facultăți și într'un singur centru universitar.

Paralel însă cu această bucurie, care în mod spontan ia naștere în sufletul nostru în fața acestui mare număr de sudenți universitari, vine și latura tragică a învățământului superior. În timp ce numărul celor lubitori de carte crește necontenit, mijloacele de trai procurate de către stat anual studenților săraci rămân aceleși insuficiente. Canătinele și căminurile devin din ce în ce mai neîncăpătoare față de acest număr de studenți și atunci în mod fatal cea mai mare parte dintre ei rămân pe drumuri.

Sub greaia poveră a decepților, desgustării de viață și cu privirile rătăcite, acești condamnați și soarta încă din drumul către periferiile măhalor și insulibilele infundături ale Bucureștilor, unde pentru sume esorbitante, foșii de ofițerosul lor buget, închiriază cele mai crăciunăse, mai scunde și mai întunecoase — să nu le zic camere — ci chilii, în ceri de acum înainte 4-5 ani vor fi condamnați, în înăbușitoarele și deprimentante călduri tropicale de vară și în înșepenitor — din lipsă de iernie — frig de iernă să și pregătesc călătorii, educătoarea păinii de toate zilele de mai apoi.

Pe lângă această chirie studenților trebuie să se îngrijescă de gură, de îmbrăcamințe, de taxe scolare, cărți etc. Si când te gândești că unul medicinist spre exemplu, care vrea să se occupe în mod serios cu studiul medicinelor, îi trebuie în medie 10,000 lei anual numai pentru cărți, — în mod firesc își pui întrebarea: Un student sărac cum va putea satisface aceste exigențe?

Valeriu Stinghe,
doctorand.

CRONICĂ TEATRALĂ.

Floarea de Lămâită

Joi seara ne-a fost dat să admirăm în „Floarea de lămâită” pe distinșii artiști ai teatrului „Regina Maria” din București :

Maximilian neîntrecut și plin de humor în rolul său, își terorizează familia, datorită caracterului său și a carierei de procuror, ce o exercită chiar în casa sa. Este neîndurător o acțiune întreagă, dar lubirea și fericirea copilului său îl biruiese la sfârșit.

Tânărul Bulandra ne redă cu duioșie dragostea omului ascuns, și cădă imprejurările îl fac să se căsătorească a două oară cu soția lui pe care o iubea, nuțează cu atâtă savoare naivitatea prefăcătoriei la care era forțat, a omorului inițial și al celui după trei ani de con-viețuire.

Marietta Rareș, drăgușă și zglobie, cu un joc de scenă admirabil și a meritat toată dragostea filului de procuror și a moaștră a spectatorilor.

Celalți interesați s'au echită-

țat în mod ireproșabil în rolurile lor.

Un public numeros, ceea-ce face cîstea Românilor brașoveni, a aplaudat cu căldură pe distinșii artiști.

Cel ce scrie aceste rânduri și care cunoște finețea și gustul artiștilor Bulandra-Sturza roagă pe vizitor ca direcția Teatrului „Regina Maria” să trimită și decorurile necesare acestor prezentări, întrucât biețul Maximilian destul de încrustat în rolul său, să nu și mai încrunte fruntea când zăreste o bancă de pe promenadă că înlocuie mobilierului luxos ce la înțeles autorului și pe care l-am văzut montat cu atâtă artă la Teatrul „Regina Maria”.

E. V.

Turneul Ion Manolescu

Clopoșul de alarmă.

După delicioasa comedie a lui Birbesu, Floarea de lămâită,

Cum se discută chestiunea succesiunii la guvern în cercurile politice din București

O farsă: d-l Averescu în jocul politic al liberalilor.

În sfârșit, liberalii însăși pun în discuție chestiunea succesiunii guvernului. Dacă, prin intuiții săi, d-l Ion Brătianu afirmă că numai în primăvara anului 1926 această chestiune va fi de actualitate, tot din cercul său a pornit vestea că d-l Averescu a obținut asigurarea sucesiunii.

În cercurile politice aceste versiuni sunt comentate, cu humor — ceea-ce, trebuie să rețină că se cunoaște și secolul partidului liberal, este o scădere a prestatiei său de altădată. Atunci când Ionel Brătianu vorbia — era crezut. Astăzi, zeflemeaua a înlocuit încrederea. Si atâtea exemplu n-o dovedesc.

Optimismul d-lui I. Brătianu este calculat — zic cei întâi — fiindcă d-sa nu vrea să se știe că este încă în anul acesta posibilă o schimbare de regim. Nu vrea deoarece are de lucru cu multele dezbinări din partid și unora le-a promis că vor fi satisfăcuți în ultimul an de guvernare.

Ce ar însemna pentru acești păcăliști recunoașterea realităței, adică plecarea dela guvernă să mai poată să împlinte promisiunile? Oare ce aceea că multă cheltuială de energie abăi a rezist d-l Brătianu să dea guvernului o apărare de solidaritate, prin constrângerea d-lui Mărășescu să-ă spăla ptele haniei răvălite în noroiul pașapoartelor d-lui Văitoianu — cu alte multe constrângeri a reibătorit pe generalul Moșoiu ca să astâmpere înțigătoare violentă în cîmpu parlamentar ardelean — ca să v-e acum la lămurea situației?

Celor care așteptă să spune că momentul n-a venit, dar va veni; că o remanere nu-i posibilă azi dar prin luni de — și că până în Mai uritor (1926) au deosebită vreme să fie ministrul ori în diversele comisiuni și paracomisiuni. D-l Brătianu știe manevra cu dibacie în propriul său partid ca și în alte partide — deci nu este de mirare că face declarări optimiste asupra viitorului.

Tot atât de dibaciu este când lansarea sunoul că succesorul va fi d-l Averescu. Interesul par-

ticular liberal este să nu se facă prea de vreme frontal unic al opoziției. La tărânișii lucrescă prin fanaticul Stere, la averescani prin Goga și prin credulitatea și inexperiența politică a d-lui Averescu. Mai ales astăzi, când războul valabil cu Germania semnă să ia amplioare prea de vreme, luanțe de-a se fi complectat „opera de prevedere pentru viitorarea opoziție” — era necesar pentru d-l Brătianu ca nu cumva să înjeleagă d-l Averescu momentul politic de săramă prelejuit de apelul d-lui Maniu.

Când d-l Averescu nu va prezinta nicăi acest interese, când succesiunea va fi logică în urma evenimentelor grave ce se vor desvolta pe urma politicei de interes de partid a regimului — d-sa poate trece ori unde, poate rămâne și pe din afară. Singura dată când d-l Averescu putea fi primejdios liberalilor, va fi trecut!...

* *

Astfel se judecă în cercurile politice serioase vestile lansate din jurul d-lui Ion Brătianu. Si se condamnă acei oameni care fac politică fără nici o pregătire — cum sănt d-l Averescu și căii-va dintrai ai săi — care cred că mai pot liberalii desemna succesiunea la guvern, ca și când Regele fără ar fi nuanai executorul dorințelor d-lui Ion Brătianu.

Faptul real, care se va verifica în curând, este că în suși d-nul Brătianu simte lipsa sa de putere de-a influența succesiunea. Atacurile deghizate împotriva Coroanei, susținute prin campania începătă în „Vîtorul” contra d-lui Argetoianu și prin complectarea amanuntelor de culise, în cafenele, prin agenții guvernului — nu este de cât un semn

al nepuținței brătieniste de a tutela Coroana.

In zadar, cu toate că se afirmă că n'avem opinie publică — avem un curent puternic, mare, care sprijine ideia unei politici de stat, legală, constituțională, nu o politică de partid ca până acum. Ori acesta este rezultatul acțiunii hotărăte, perseverente și sincere democratice, în înțelesul de legalitate și egală îndreptățire la datorii și drepturi față de lege, acțiune binefăcătoare a Partidului Național.

Chestiunea succesiunii s'a deschis din momentul în care s'a născut acest curent de opinie publică.

Si d-l Averescu se va trezi și va încerca o răzbunare împotriva d-lui Ion Brătianu, dar va fi prea târziu.

Reporter politic.

INFORMATIUNI

Discuția reformei administrative va începe săptămâna viitoare la Senat.

Lupte de stradă au avut loc zilele trecute la Petrograd între soldați roșii și muncitori fără ocupație. Soldații fără îndrăzneau să-ă spăla ptele haniei răvălite în noroiul pașapoartelor d-lui Văitoianu — cu alte multe constrângeri a reibătorit pe generalul Moșoiu ca să astâmpere înțigătoare violentă în cîmpu parlamentar ardelean — ca să v-e acum la lămurea situației?

Vânătoare. Direcționea generală a vânătoarei a hotărât ca împrejurările de la 1 Ianuarie a. c. să nu mai permită vânătul leporilor de către sălii de sărbătoare. Vînătoarea împotriva leporilor este permisă în intervalul de la 1 Oct. și până la 1 Ian. a fiecărui an.

Inaugurarea pavilionului de botez interne dela spitalul civil de sub conducerea d-lui Dr. I. Arion, medic primar-director al spitalului civil, Brașov, are loc mâine Dumineacă 22 Februarie la ora 9 dimineață.

Inspectoratul muncii din localitate, Str. Portu Nr. 25 are nevoie de o bună dactilografă cu cunoscătorea perfectă a limbii române. Condițiunile de angajare se pot vedea zilnic între orele 8-1 p. m.

Conferință. D-l profesor Mihail Sorin va juca Vineri 27 Februarie și Vineri 6 Martie la ora 6^{1/2} p. m. prelegeri despre: „Teoria relativității” lui Einstein în aula Liceului „S. Ștefan”.

În școală de dans FRANCISC JAC (Gewerbeverein) începe la 1 Martie a. c. Curs nou. Înscrierile zilnice în Str. Castelului 110 și seara de la 7-10 ore la școală 121 1-3.

Școala de Arte și Meserii din Brașov, str. Gării Nr. 50-52 cumpără scânduri de stejar de grosime de 45^m și 15^m scânduri de ulm și de frasin, grosime de 45^m uscate. 120 1-1.

Convocare.

La adunarea generală a veciniei a V-a Schei ce se va înțelege în 22 Februarie 1925 la orele 3 p. m. în localul Societății „Lumină” din Prund cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Alegerea tatălui de vecin.
3. Alegerea Comitetului.
4. Diverse propuneri.

76 3-3 Comitetul.

Reziliator responsabilă IOAN BRĂTIANU